

Dějiny kráčí i po venkovských stráních

Pražský hrad, Hluboká, Telč, Karlštejn ... památek, s nimiž se můžeme pochlubit zahraničním turistům, jež dozajista uchvátí svou architekturou, by se daly vyjmenovat desítky. Dokážeme však vyjmenovat alespoň několik míst, která jsou památná z hlediska českých dějin? A na kolika z nich jsme byli? Uměli byste odpovědět na otázku, čím je významný v našich dějinách Kunvald, aniž byste nahlíželi do naučných slovníků?

Ti, kdo bez váhání řekli Jednota bratrská, Jan Amos Komenský, mají absolutorium. V tomto koutě východních Čech, na úpatí Orlických hor, nenajdete výstavné hrady a zámky, ale oč méně se zde dařilo architektům, o to více zde vyrostlo písmáků, lidových mudrců, ale i vynálezců, buditelů - Prokop Diviš, F. V. Hek, M. D. Rettigová, ne nadarmo do zdejšího kraje zasadil Alois Jirásek děj několika svých románů (za zaznamenání stojí i fakt, že zde najdete bezmála deset ekologických fa-

rem). Navštívíte-li tento kraj, nebudete sice chodit od gotiky k baroku a renesanci, ale v krásné krajině si uvědomíte, že dějiny kráčely nejen síněmi královských paláců, ale i po stráních českého venkova. Na tato místa vás pravděpodobně nezavezou

Pokračování na str. 2 ➡

Historie statku U svatého Jána sahá až do počátku 15. století.

BIOPOTRAVINY NEJEN CHUTNAJÍ, ALE I LÉČÍ Kila mrkve a řepy na lžičce

Konzumenti biopotravin sice nedovedou dát přesnou vědeckou definici, v čem jsou lepší než konveční potraviny, ale potvrdí vám, že kdo jednou ochutnal, už u biopotravin zůstává. Mnozí dokonce tvrdí, že to není jídlo, ale přímo lék. A nejsou tak daleko od pravdy, jak potvrzuje rozhovor s ředitelem Alservice, s.r.o. Mgr. Alešem Hemerem.

Produkty ekologického zemědělství už nacházejí širší uplatnění nejen při prodeji přímo z farmy, ale i jako surovina v potravinářském průmyslu, o čemž jsme v Bionovinách už nejednou psali, ale že je může-

me nalézt i v lékárnách, to je novinka. V posledních týdnech se na trhu objevil nový přípravek VITALIN-BETA, který dodává Alservice Praha a jenž je připraven z ekologicky vypěstovaných plodin.

Jak tento dietetický přípravek vznikl a k čemu slouží?

„Připravili jsme řadu dietetických přípravků z léčivých rostlin a biopotravin. Výtažky jsou velmi koncentrovanými produkty, které získáváme za použití speciálních technologií (např. vakuum ve skleněných aparaturách). Daří se nám tak získat účinné látky takřka v původní rostlinné podobě, tedy i s jejich vynikajícími účinky. Nedochází tak k znehodnocování účinných látek například vysokými teplotami při výrobě. Další zvláštností přípravků je jejich obohacení o některé další látky a výtažky, které způsobují synergický efekt - zesilují účinek základních látek. Při vývoji a výrobě spolupracujeme s odborníky z různých oblastí, kteří jsou v této problematice mezi špičkou v naší republice.

Prvním přípravkem, s nímž přicházíme na trh je VITALIN-BETA, přírodní výtažek extrahovaný za speciálních podmínek z červené řepy a mrkve, přičemž dodavateli jsou ekologicky hospodařící farmy. Přípravků máme připraveno více než třicet, ale nelze je začít vyrábět hned všechny najednou. Proto, když jsme zvažovali,

Pokračování na str. 3 ➡

Pokračování na str. 5 ➡

Simon Pratt žije a permakulturně pracuje v Redfieldu osm let.

Permakultura není jen pěstování rostlin, ale i způsob života

SPOLEČNÝ ŽIVOT V REDFIELDU

V minulé reportáži z tematického zájezdu do Anglie a Walesu, uspořádaného nadací MITE a základním článkem Hnutí Brontosaurus Žirafa v Přerově, jsme vás zavedli Oaklands Parku, kde žije komunita hnutí Camphill Village spojující zdravé a tělesně či duševně postižené lidi. Různé komunity jsou však v Británii běžnou skutečností a nejde vždy jen o nějaké formy solidarity a pomoci. Důkazem je například komunita v Redfieldu, v hrabství Buckingham, kterou jsme také navštívili.

Vznikla před šestnácti lety, kdy byl levně na prodej rozlehlý výstavní dům, postavený v minulém století zdejšími uhláři, jejichž potomci neměli na provoz dosta-

tek prostředků. Dohromady se dala parta mladých lidí, kteří založili družstvo a dům koupili. Nespojovalo je ani náboženství, ani politické názory, či filozofie. Prostě

dávali přednost životu v pospolitosti. Komunita, která v Redfieldu žije, není ani vyhraněná, ani stálá. Jednotliví členové přicházejí a odcházejí, když dospějí k názoru, že kla-

sický rodinný život jim bude lépe vyhovovat. V současnosti zde žije 16 dospělých a dvanáct dětí. Je mezi nimi ladič pian, vychovatelka, tesař, kovář, vydavatel, biozemědělec - zkrátka zajímavá a pestrá směsice lidí, které hlavně spojuje společná střecha, ale v mnohém i společný život. Všichni jsou členy

Dějiny kráčí i po venkovských stráních

➔ Pokračování ze str. 1

renomované cestovní kanceláře, ta by měla být spíše doménou agroturistiky.

V úvodu zmiňovaném Kunvaldu, ležícím na trase ze Žamberka do Rokytne v Orlických horách, loni vzniklo nové agroturistické středisko.

Když přijedete na statek U svatého Jána, vstoupíte přímo do dějin. Před bránou do statku vás jistě upoutají čtyři majestátné lípy - stojí na místě bývalé bratrské kovárny, a když se od hospodáře dozvíte, že jejich rodinná kronika sahá zpět až do roku 1640 a jejich nejstarší vypatraný předek bydlel v domku U sboru, pak není pochyb, že s historií se zde budete potkávat na každém kroku a hospodář - Jaroslav Zářecký vám může být zasvěceným průvodcem.

Ještě starší než kronika rodu, je historie statku, která sahá do počátku 15. století a údajně odsud pochází šlechtický rod Vražďů z Kunvaldu. Patně odsud pochází i první biskup Jednoty bratrské Ma-

těj z Kunvaldu (posledním biskupem byl Jan Amos Komenský). Předkové rodiny Zářeckých jsou spjati se statkem, který byl vždy největší v Kunvaldu, od roku 1713, kdy jej koupil jejich zámožný předek Martin Leyer, který se mimo jiné nechal z Prahy dovést sochu sv. Jana Nepomuckého - odtud název statku (sochu najdete uprostřed zmiňovaných památných lip). Z tohoto rodu pochází řada významných osobností, z nichž nejvyšší pocty dosáhl kanovník a generální vikář hradeckého biskupství ThDr. Jan Šebestián Leyer, jenž byl uveden do stavu šlechtického. O význa-

Na tomto místě stávala česko-bratrská kovárna.

mu statku svědčí i skutečnost, že zde svého času byla i vrchnostenská správa panství žamberského a pozdějšího okresu Žamberk.

Dostí však vzdálené historie. Rodině Zářeckých byl statek vrácen v restituci roku 1992 v dezolátním stavu a jak říká Jaroslav Zářecký mnoho možností, co s usedlostí, na výběr nebylo. „Mohli jsme statek buď prodat - kdo by ho však v takové stavu koupil? Nebo nechat spadnout - což by dlouho netrvalo. Jediným rozumným východiskem bylo začít hospodařit.

V roce 1991 jsem začal s králíky, ale když nám byly v dalším roce vráceny se statkem i polnosti, pronajali jsme si k 50 vlastním hektarům dalších 40 hektarů zemědělské půdy a začali s klasickou zemědělskou výrobou. Bez pomoci rodičů a manželky Petry bych si to představit nedovedl,“ říká mladý hospodář, kterému je 25 let a do samostatného hospodaření se pustil prakticky hned po návratu z vojny.

Dnes na farmě chová 20 krav, stejný počet býků na výkrm, 120 prasat a na polích kromě běžných plodin pěstuje hlavně na třiceti hektarech ostropestřec mariánský - léčivku, jejíž odbyt má zajištěn v Galeně Opava.

Do agroturistiky se chtěl Jaroslav Zářecký pustit hned od počátku svého podnikání, ale jak sám říká: „Úvěr na stavbu penzionu jsme si netroufli vzít hned na začátku hospodaření. Rozhodl jsem se pro rekonstrukci obytné stavby a přístavbu. Sehnat výhodný úvěr nebylo jednoduché, zadlužili jsme se pořádně, ale v květnu 1994 jsme zadali stavbu a na Silvestra jsme ubytovávali první hosty. Loni se dokončilo podkroví a od června je k dispozici celá kapacita 36 lůžek.

Klientelu jsme sháněli prostřednictvím inzerátů v novinách, od letoška jsme zařazení agroturistické databázi nadace ECEAT.“

Lidé vyhledávající agroturistiku většinou netouží po přepychu, ale přece jen - co jim můžete nabídnout kromě přírody a historie?

„Není toho, myslím, málo. U statku je upravený kurt, na němž se dá hrát tenis, volejbal, nohejbal, v zimě se promění na kluziště a letos se tu bruslilo až do března. Je možné posedět u ohniště se zahradním grilem a opět si kuřata, berana nebo sele, při nepříznivém počasí je připraven vinný sklípek. Kdo touží po sportu, má možnost výježděk na horských kolech, ale i na koni nebo v kočáře. Daleko to není ani na místní koupaliště nebo k Pastvinské přehradě. V zimě nabízejí Orlické ho-

ry nepřeborné lyžařských běžeckých tras. Pro děti je na mírném svahu za statkem vlek a náročnější lyžaři to mají ho vyhlášeného střediska lyžování v Říčkách pár kilometrů.“

V loňském roce pokoje zařízené ve venkovském stylu vyhledávali spíše domácí rekreanti, ale zařazení statku U svatého Jána do katalogu ECEAT jistě přivede i zahraniční hosty, kteří vyhledávají stále častěji rodinnou dovolenou na venkovském statku uprostřed nenarušené přírody. A protože to jsou vesměs lidé zvědaví, možná je zaujme i lecos z české historie.

TEXT A FOTO
MILOSLAV VOHRALÍK

Penzion U svatého Jána vznikl rekonstrukcí obytné části statku a nabízí hostům 36 lůžek.

Pokoje penzionu jsou zařízeny vkusně ve venkovském stylu.